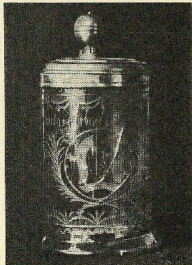

LAUGENE EFTER REFORMATIONEN

at fralokke en mester hans svend. Uten mesterens vilje kan denne ikke søke sig en anden plads. Naar en bakersvend har tjent sin tid ut, avlagt mesterprøve, vist „pasbord“ og egtebrev og giffet sig, kan han mot at betale en gylden til lauget og en tønde mel til de fattige, opnaa at komme i amtet. Dette sker dog ulike lettere naar svenden giffer sig ind. Bestemmelser om sven-
denes opførsel overfor husbondens kvinder er ogsaa kommet med, likeledes tilhold om at mestrene baker retvegtig brød. Melet skal indkjøpes i fællesskap, saa hver mester

17. Glaskande fra Bergens? Iinvæver-
laug. N. F. 417-99.

han faa den del han formaar at betale. „Mesterknegten“ skal avlægge prøven i oldermandens hus, dens art blir nærmere beskrevet. Svendenes løn maa ikke overskride 10 daler. Tilsluter tat med visse betingelser av hensyn til næringens ildsfarlighet.

Artiklene fortæller ikke saa meget om laugets organisation og indretning, men desto mere om mestrenes lyst til magt og indflydelse. Baade er antallet begrænset og dernæst beskæftiger de fleste paragraffer sig med svendene og de fremmede. Deres bevægelsesfrihet er paa alle omraader omgjærdet av strenge restriktioner. Alt hvad der skulde fremme og garantere de offentlige interesser, er holdt i langt mere svævende uttryk end det som tjener laugets egne formaal. Mestrene har ogsaa fuldt ut forstaat at utnytte de fordeler disse artikler har skjænket dem; det viser et tilfælde med bakeren Morten Bertelsson fra omtrent